

II ПОЈАМ, ЗНАЧАЈ И ФУНКЦИЈЕ (НАДЛЕЖНОСТ) УСТАВНОГ СУДА И ЊЕГОВ ИЗБОР И САСТАВ

ОПРАВДАНОСТ УСТАВНОГ СУДА КАО ПОСЕБНОГ ОРГАНА ЗА ЗАШТИТУ УСТАВНОСТИ И ЗАКОНИТОСТИ

Појава и развитак уставног суда као органа који штити уставност и законитост нужно намеће и питање његове оправданости или, боље рећи, његовог места у систему заштите уставности и односа према другим институцијама и органима који врше ту контролну функцију. С обзиром да је ова контрола уставности развијена и разноврсна по свом механизму и органима, треба рећи нешто и о томе да ли је потребно и корисно да уз њу (постојеће механизме и системе) постоји још један орган или институција која се бави овим послом. То би могло да значи да се постојећи механизми заштите уставности нису показали као добри и ефикасни у пракси и да зато треба наћи неко боље решење или институцију која би превазишла и надмашила ове претходне. Не улазећи у расправу о томе да ли ову контролу уставности боље врше једни или други органи, треба констатовати да је уставни суд с правом нашао своје место у систему заштите уставности и законитости и да је добро да постоји једно овакво тело, одвојено и независно и од законодавне власти али и извршне власти, па и самих судова. Уставни суд је првенствено настао да штити устав и уставом гарантована права грађана од повреда које им наносе државни органи, при чему не сме да се изгуби из вида да и законодавно тело може да повреди уставни поредак (и устав) па је онда и значај оваквог посебног и независног органа утолико и већи. Уз то, уставни суд добија и неке друге послове и надлежности које не обављају други органи, при чему не сме да се одведе на „споредни колосек“ и одвоји од своје најважније функције због које је и настао – заштите устава и закона, као и права и слобода грађана. Имајући у виду да је уставни суд специјализован само за вршење ове функције контроле уставности и законитости, логично је и да се очекује да он пружа најбоље могућности да се његова организација и поступак рада ускладе са самом овом функцијом контроле уставности. Уз то, и сам ауторитет органа који врши ову функцију свакако је већи ако се он специјализује само за те послове и искључиво их он врши, а не узгредно уз своје основне послове као што то чини законодавно тело или редовни судови. При том, уставни суд нема и не сме да има амбиције да постане нека нова (четврта) власт, поред већ постојећих, или чак и да им